IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE

z dne 27. februarja 2014

o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Irska na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov

(notificirano pod dokumentarno številko C(2014) 1194)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(2014/112/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov ([1]) in zlasti tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Če se količina gnojila, ki jo namerava država članica letno vnesti na hektar, razlikuje od količin, navedenih v prvem stavku drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in v točki (a) navedenega pododstavka, mora biti ta količina določena tako, da ne posega v doseganje ciljev iz člena 1 navedene direktive, in biti upravičena glede na objektivna merila, kot so dolga rastna doba in posevki, ki sprejmejo veliko dušika.

(2) Komisija je 22. oktobra 2007 sprejela Odločbo 2007/697/ES o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Irska na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov ([2]), s katero je pod določenimi pogoji dovolila vnos 250 kg dušika iz živinskega gnojila na hektar letno na kmetijah z vsaj 80 % travinja, v okviru irskega akcijskega programa, kot se izvaja glede na uredbe *European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of waters)* iz leta 2006 *(Statutory Instrument No 378 of 2006)*, z datumom prenehanja veljavnosti 17. julija 2010.

(3) Komisija je 24. februarja 2011 sprejela Sklep 2011/127/EU ([3]) o spremembi Odločbe 2007/697/ES in podaljšanju odstopanja do 31. decembra 2013, v povezavi z irskim akcijskim programom, kot se izvaja glede na uredbe *European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of waters)* iz leta 2010 *(Statutory Instrument No 610 of 2010)*.

(4) Odstopanje, odobreno z Odločbo 2007/697/ES, kakor je bila spremenjena s Sklepom 2011/127/EU, je v letu 2012 zadevalo 5 093 kmetij, kar ustreza približno 3,34 % skupnega števila gospodarstev s pašnimi živalmi, 11,44 % skupnega števila glav živine in 5,19 % celotne neto kmetijske površine.

(5) Irska je 4. oktobra 2013 Komisiji predložila zahtevek za podaljšanje odstopanja na podlagi tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS.

(6) Irska v skladu z odstavkom 5 člena 3 Direktive 91/676/EGS uporablja akcijski program na vsem svojem ozemlju.

(7) „Poročilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o izvajanju Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov na podlagi poročil držav članic za obdobje 2008–2011“ kaže, da je na Irskem, kar zadeva podzemno vodo, povprečna koncentracija nitratov na vseh postajah za spremljanje pod 50 mg/l, in da je povprečna koncentracija nitratov na 87 % postaj za spremljanje pod 25 mg/l. Kar zadeva površinsko vodo, so povprečne koncentracije nitratov na vseh postajah za spremljanje pod 50 mg/l, na več kot 99 % postaj za spremljanje pa pod 25 mg/l.

([1]) UL L 375, 31.12.1991, str. 1.
([2]) UL L 284, 30.10.2007, str. 27.
([3]) UL L 51, 25.2.2011, str. 19.

(8) Število glav živine in uporaba kemičnih gnojil sta se v zadnjih letih zmanjšala. Število govedi, prašičev in ovac se je od obdobja 2004–2007 do obdobja 2008–2011 znižalo za 4 %, 11 % oziroma 22 %. Povprečen nanos dušika iz živinskega gnojila je v obdobju 2008–2011 znašal 105 kg/ha, kar pomeni 8-odstotno zmanjšanje v primerjavi z obdobjem 2004–2007. Povprečen nanos fosforja je v obdobju 2008–2011 znašal 15 kg/ha, kar pomeni 6-odstotno zmanjšanje v primerjavi z obdobjem 2004–2007. Povprečna uporaba kemičnega dušikovega gnojila se je v obdobju 2008–2011 v primerjavi z obdobjem 2004–2007 zmanjšala za 6 %. Povprečna uporaba kemičnega fosforjevega gnojila se je v obdobju 2008–2011 v primerjavi z obdobjem 2004–2007 zmanjšala za 31 %.

(9) Na Irskem je 93 % kmetijskih zemljišč namenjenih travinju. Na splošno se na travniških kmetijah 47 % površin obdeluje ekstenzivno, kar pomeni manjšo gostoto živali in manjši vnos gnojil, 32 % površin se obdeluje v okviru kmetijskih okoljskih programov in le 5,2 % površin se obdeluje intenzivno. 7 % površin se uporablja za pridelavo poljščin. Povprečna uporaba kemičnih gnojil v travinju je 81 kg/ha dušika in 7 kg/ha fosforja.

(10) Za irsko podnebje sta značilna enakomerno razporejena količina padavin čez leto in relativno majhen letni razpon temperatur, kar spodbuja dolgo rastno sezono trave, od 330 dni na leto na jugozahodu do okoli 250 dni na leto na severovzhodu.

(11) Po preučitvi irskega zahtevka in irskega akcijskega programa ter glede na izkušnje, pridobljene z odstopanjem iz Odločbe 2007/697/ES, kakor je bila spremenjena s Sklepom 2011/127/EU, Komisija meni, da količina gnojila, ki ga predlaga Irska, tj. 250 kg dušika na hektar letno, ne bo posegala v doseganje ciljev iz Direktive 91/676/EGS, če bodo izpolnjeni določeni strogi pogoji.

(12) Spremne informacije, ki jih je predložila Irska, kažejo, da je predlagana količina 250 kg dušika letno na hektar na kmetijah z vsaj 80 % travinja upravičena glede na objektivna merila, kot so velika neto količina padavin, dolga rastna doba in veliki pridelki trave, ki sprejme veliko dušika.

(13) Odločba 2007/697/ES, kakor je bila spremenjena s Sklepom 2011/127/EU, ima datum prenehanja veljavnosti 31. decembra 2013. Da se zadevnim kmetom zagotovijo nadaljnje koristi od odstopanja, je primerno sprejeti ta sklep.

(14) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem Odbora za nitrate, ki je bil ustanovljen v skladu s členom 9 Direktive 91/676/EGS –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odstopanje, ki ga je zahtevala Irska z dopisom z dne 4. oktobra 2013 za vnos večje količine živinskega gnojila od tiste, ki je določena v prvem stavku drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in točki (a) navedenega pododstavka, se odobri ob upoštevanju pogojev iz tega sklepa.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) „travniška kmetija“ pomeni kmetijsko gospodarstvo, na katerem 80 % ali več kmetijske površine, ki je na voljo za gnojenje z živinskim gnojilom, pokriva trava;

(b) „pašna živina“ pomeni goveda (razen telet, rejenih za meso), ovce, jelenjad, koze in konje;

(c) „trava“ pomeni trajno ali začasno travinje (začasno pomeni, da leži manj kot štiri leta);

(d) „poljina“ pomeni posamezno polje ali skupino polj, ki so enotna glede posevkov, tipa tal in praks gnojenja.

Člen 3

Področje uporabe

Ta sklep se uporablja za posamezne travniške kmetije pod pogoji iz členov 4, 5 in 6.

Člen 4

Letni zahtevek in obveznosti

1. Kmetje, ki želijo, da se jim odobri odstopanje na podlagi tega sklepa, vsako leto pristojnemu organu predložijo zahtevek.

2. Poleg predložitve letnega zahtevka iz odstavka 1 se tudi pisno obvežejo, da bodo izpolnjevali pogoje iz členov 5 in 6.

Člen 5

Uporaba živinskega gnojila in drugih gnojil

1. Količina živinskega gnojila pašne živine, ki se letno vnese v tla na travniških kmetijah, vključno z živalskimi iztrebki, ne presega količine živinskega gnojila, ki vsebuje 250 kg dušika na hektar, pod pogoji iz odstavkov od 2 do 7.

2. Skupni vnos dušika ne presega predvidljivih potreb po hranilih zadevnega posevka, zajema vnos iz tal in ne presega največje stopnje gnojenja za kmetijo, določene v akcijskem programu za nitrate. Skupni vnos dušika se razlikuje glede na gostoto živine in pridelavo krme.

3. Vsaka kmetija ima načrt gnojenja, v katerem je opisano kolobarjenje na kmetijskem zemljišču ter načrtovani vnos živinskega gnojila in drugih gnojil. Pripravi se vsako koledarsko leto do 1. marca. Načrt gnojenja vključuje vsaj naslednje:

(a) načrt kolobarjenja, v katerem mora biti opredeljena površina poljin s travo in poljin z drugimi posevki, vključno s skico zemljevida, ki prikazuje lokacijo posameznih poljin;

(b) število glav živine, opis sistema namestitve in sistema za shranjevanje, vključno z velikostjo prostora, ki je na razpolago za skladiščenje gnoja;

(c) izračun proizvedenega dušika in fosforja iz gnoja na kmetiji;

(d) količino, vrsto in lastnosti živinskega gnojila, dostavljenega zunaj kmetije ali na kmetijo;

(e) predvidljive potrebe posevka po dušiku in fosforju na posameznih poljinah;

(f) rezultate analize tal glede stanja dušika in fosforja v tleh, če so na voljo;

(g) lastnosti gnojila, ki se bo uporabilo;

(h) izračun vnosa dušika in fosforja z živinskim gnojilom na posameznih poljinah;

(i) izračun vnosa dušika in fosforja s kemičnimi in drugimi gnojili na posameznih poljinah.

Načrt gnojenja je treba revidirati najpozneje sedem dni po vsaki spremembi kmetijske prakse, da se zagotovi skladnost med načrtom in dejansko kmetijsko prakso.

4. Vsak kmet vodi bilanco gnojenja, vključno z informacijami o upravljanju vnosov dušika in fosforja ter upravljanju talne vode.

Bilanca gnojenja se predloži pristojnemu organu za vsako koledarsko leto.

5. Za vsako travniško kmetijo, za katero je odobreno odstopanje, se kmet strinja, da se zahtevek iz člena 4(1), načrt gnojenja in bilanca gnojenja lahko preverjajo.

6. Vsak kmet, ki mu je bilo odobreno odstopanje, za namene natančnega gnojenja izvaja redne analize dušika in fosforja v tleh.

Vzorčenje in analiza se morata izvajati vsaj enkrat na štiri leta za vsako homogeno površino na kmetiji glede na kolobarjenje in značilnosti tal.

Izvede se vsaj ena analiza na vsakih pet hektarjev kmetijskega zemljišča.

Rezultati analize dušika in fosforja v tleh so dostopni na kmetiji, za katero je odobreno odstopanje.

7. Živinskega gnojila se ne sme nanašati jeseni pred začetkom setve trave.

Člen 6

Upravljanje zemljišč

1. Na 80 % ali več površin, ki so na kmetijah na voljo za vnos živinskega gnojila, se goji trava.

2. Kmetje, ki jim je bilo odobreno posamezno odstopanje, izvajajo naslednje ukrepe:

(a) začasno travinje se orje spomladi;

(b) preorani travi na vseh tipih tal takoj sledijo posevki z visoko potrebo po dušiku;

(c) kolobarjenje ne vključuje stročnic ali drugih rastlin, ki vežejo atmosferski dušik.

3. Vendar pa točka (c) odstavka 2 ne velja za deteljo v travinju z manj kot 50 % detelje ali za druge stročnice, podsejane s travo.

Člen 7

Spremljanje

1. Pristojni organ zagotovi, da se izdelajo in vsako leto posodobijo zemljevidi, ki za vsako grofijo prikazujejo deleže travniških kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je odobreno posamezno odstopanje, kot tudi zemljevidi, ki prikazujejo lokalno rabo zemljišč.

2. Spremljajo se tla, površinska voda in podzemna voda, da se pridobijo podatki o koncentraciji dušika in fosforja v talni vodi, o mineralnem dušiku v profilu tal in o koncentraciji nitratov v podzemni in površinski vodi, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja. Spremljanje se izvede na kmetijskih gospodarstvih in na kmetijskih območjih spremljanja. Kraji spremljanja vključujejo glavne tipe tal, stopnje intenzivnosti, prakse gnojenja in posevke.

3. Na kmetijskih območjih, ki se nahajajo v bližini najbolj občutljivih vodnih teles, se poostri spremljanje kakovosti vode.

4. Pregled lokalne rabe zemljišč, kolobarjenja in kmetijske prakse se izvede na kmetijah, za katere je odobreno posamezno odstopanje. Zbrani podatki ter podatki, ki izvirajo iz analize hranil iz člena 5(6) in spremljanja iz odstavka 2 tega člena, se uporabijo za modelno zasnovane izračune obsega izgub nitratov in fosforja na kmetijah, za katere je bilo odobreno odstopanje.

Člen 8

Nadzor

1. Pristojni organi zagotovijo, da so vsi zahtevki za odstopanje predmet upravnega nadzora. Kadar nadzor pokaže, da pogoji iz členov 5 in 6 niso izpolnjeni, se vložnika o tem obvesti. V tem primeru zahtevek velja za zavrnjenega.

2. Program poljskih pregledov se vzpostavi na podlagi analize tveganja, rezultatov nadzora iz prejšnjih let in rezultatov splošnega naključnega nadzora uporabe zakonodaje o izvajanju Direktive 91/676/EGS. Poljski pregledi v zvezi s pogoji iz členov 5 in 6 tega sklepa zajemajo vsaj 5 % kmetij, za katere je odobreno posamezno odstopanje. Kadar preverjanje razkrije neizpolnjevanje pogojev, se o tem obvesti kmeta. Te informacije se morajo upoštevati pri odločanju o zahtevku za odstopanje za naslednje leto.

3. Pristojnim organom se dodelijo potrebna pooblastila in sredstva za preverjanje skladnosti z odstopanjem, ki se odobri v skladu s tem sklepom.

Člen 9

Poročanje

Pristojni organi vsako leto do junija predložijo poročilo, ki vključuje naslednje podatke:

(a) zemljevide, ki za vsako grofijo prikazujejo delež kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je odobreno posamezno odstopanje, kot tudi zemljevide, ki prikazujejo lokalno rabo zemljišč, iz člena 7(1);

(b) rezultate spremljanja kakovosti podzemne in površinske vode, kar zadeva koncentracijo nitratov, vključno z informacijami o trendih kakovosti vode, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja, ter učinek odstopanja na kakovost vode, iz člena 7(2);

(c) rezultate spremljanja tal, kar zadeva koncentracijo dušika in fosforja v talni vodi ter mineralnega dušika v profilu tal, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja, iz člena 7(2);

(d) povzetek in oceno podatkov, pridobljenih pri poostrenem spremljanju kakovosti vode, iz člena 7(3);

(e) rezultate pregledov lokalne rabe zemljišč, kolobarjenja in kmetijskih praks iz člena 7(4);

(f) rezultate modelno zasnovanih izračunov obsega izgub nitratov in fosforja na kmetijah, za katere je odobreno posamezno odstopanje, iz člena 7(4);

(g) oceno izvajanja pogojev za odstopanje na podlagi nadzora na ravni kmetij in podatke o kmetijah, ki pogojev ne izpolnjujejo, na podlagi rezultatov upravnega nadzora in poljskih pregledov iz člena 8(1) in (2);

(h) primerjalno analizo nadzora kmetij, za katere je odobreno odstopanje, in kmetij, za katere se odstopanje ne uporablja, na Irskem. Informacije vključujejo podatke o letnih pregledih, upravnih pregledih, kmetijskih inšpekcijskih pregledih v okviru dogovorov o navzkrižni skladnosti in statistične podatke o kršitvah.

Člen 10

Uporaba

Ta sklep se uporablja v povezavi z irskim akcijskim programom, kot se izvaja glede na uredbe *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters)* iz leta 2014 *(Statutory Instrument No 31 of 2014)*.

Ta sklep preneha veljati 31. decembra 2017.

Člen 11

Ta sklep je naslovljen na Irsko.

V Bruslju, 27. februarja 2014

Za Komisijo

Janez POTOČNIK

Član Komisije